

Հավելված N1
Հայաստանի Հանրապետության
պետական եկամուտների կոմիտեի նախագահի
2020 թվականի ապրիլի 17-ի
N 337-Ն հրամանի

Օրինակելի ձև

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հիմնադրամի հոգաբարձուների
խորհրդի 28-06-2022 թ. որոշմամբ
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՎՈՂ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ ԵՎ ԷՆԵՐԳԱԽՆԱՅՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»
Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Ց ՈՒ Ն
հիմնադրամի 2021 թ. գործունեության մասին**

1. Հիմնադրամի՝		
1.1 Լրիվ անվանումը	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՎՈՂ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ ԵՎ ԷՆԵՐԳԱԽՆԱՅՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԹԱՂԱՄԱՍ ՄԵԼԻՔ-ԱԴԱՄՅԱՆ 1	
1.3 Պետական գրանցման համարը	222.160.00548	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2005-11-21	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	02580459	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)10547512	
	+(374)55588049	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը	r2e2.am	
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	info@r2e2.am	
2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝		
3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝		
4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝		
Կարեն Ասատրյան		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	23	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը	0	
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ	0	
8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր	Էներգախնայողության ծրագիր	354,836,531
8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր	Էներգախնայողության ծրագիր	225,233,154
	Արևային լողացող Ֆոտովոլտային կայանների զարգացման ծրագիր	18,938,696
	Խորհրդատվական ծառայություն	118,714,580
	ՀՀ բանկերում ներդրված ավանդներից տոկոսներ	36,058,341

	Ֆինանսական կառույցների միջոցով ՀՀ -ում էներգաարդյունավետության ծրագիր	253,906,842
	Դաշտաղեմ, Թալին ծրագիր	320,000,000
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
9. Հիմնադրի ներդրումը՝		
9.1 Դրամական միջոցներ		0
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը
10. Նվիրատվություններ/ նվիրաբերությունները		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի՝	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք		
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
11. Իրականացված ծրագրերը՝		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	
Արևային լողացող Ֆոտովոլտային կայանների գարգացման ծրագիր	13,921,753	
Նախապատրաստման աջակցության ծրագիր	48,665,363	
Ֆինանսական կառույցների միջոցով ՀՀ -ում էներգաարդյունավետության ծրագիր	301,123,730	
12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը	1,422,169,469	
13. Կանոնադրական նպատակների իրականացմանն ուղղված ծախսերի չափը	363,710,846	

Նշումներ՝

2021թ. ընթացքում հիմնադրամի կողմից կատարվել է ներդրում ՀՀ բանկերում ավանդների տեսքով՝ 708 355 440 դրամի չափով և իրականացվել է խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման գծով ծախսեր՝ 13 571 561 դրամի չափով:

Կից ներկայացվում է աուդիտորական եզրակացությունը՝ 33 թերթից:
թերթերի քանակը

Հիմնադրամի տնօրեն _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԵՐԱԿԱՆՔՆՎՈՂ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ ԵՎ
ԷՆԵՐԳԱԽՆԱՅՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հայկական դրամով

31 դեկտեմբեր 2021թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	7
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9

24.06.2022

N 022217

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

«Բեյքեր Թիլլի Արմենիա» ՓԲԸ
Գլխավոր տնօրեն

Վարդյան
Աուդիտորական ծառայությունների փոխառուցման
լիցենզիա թիվ 054 տրված 22 ինստիտուտների
և էլեկտրոնային ծախսերի հոսքերի կողմից



ԱՆԿԱՄ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի
և էներգախնայողության հիմնադրամի Հոգաբարձուներին

Կարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամի (Հիմնադրամ) ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, ընդ որում՝ այդ հաշվետվությունները ներառում են 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղականությունը:

Մեր կարծիքով ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով արժանահավատ են և տալիս են ճշմարիտ ու իրական պատկերը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակի, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային ստանդարտների:

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների միջազգային դաշնության պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ՀՄԴ-ի Վարքագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ վարքագծի պահանջների, և մենք կատարել ենք վարքագծի նկատմամբ մեր մյուս պարտականությունները՝ այդ պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

ADVISORY · ASSURANCE · ACCOUNTING · TAX

Baker Tilly Armenia CJSC trading as Bakertilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities

Այլ հանգամանք

Հիմնադրամի 2020թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, որը 2021թ-ի մայիսի 14-ին տրված եզրակացությամբ արտահայտել է չձևափոխված կարծիք:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Հիմնադրամի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-երի համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք գերծ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու, անընդհատ գործելուն առնչվող հարցերը բացահայտելու, ինչպես նաև գործունեության անընդհատության ենթադրության վրա հիմնված հաշվառում վարելու համար, քանի դեռ ղեկավարությունը չի նախատեսում լուծարել Հիմնադրամը կամ դադարեցնել դրա գործունեությունը կամ չունի իրատեսական այլընտրանք, բացի նշվածները:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձինք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիքներ՝ խարդախությունների կամ սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից գերծ լինելու վերաբերյալ, ինչպես նաև ներկայացնել աուդիտորի եզրակացություն, որը կներառի մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր աստիճանի հավաստիացում է, սակայն այն երաշխիք չի հանդիսանում, որ ԱՄՄ համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այդպիսիք կան: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե ակնկալվում է, որ դրանք առանձին-առանձին կամ միասին վերցրած կարող են ազդել այս ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների դրանց հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համապատասխան իրականացվող աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն ամբողջ աուդիտի ընթացքում: Բացի այդ, մենք.

- Բացահայտում և գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին ուղղված աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար: Խարդախության արդյունք հանդիսացող էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով առաջացած խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, փաստաթղթերի կեղծում, միտումնավոր բացթողումներ, կեղծ հայտարարությունների տրամադրում կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:

- Պատկերացում ենք կազմում աուդիտին առնչվող ներքին վերահսկողության վերաբերյալ, որպեսզի մշակենք համապատասխան ուղիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ Հիմնադրամի ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճությունը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարած հաշվապահական գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների հիման վրա հետևություն ենք անում, թե արդյոք առկա է իրադարձությունների կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը ակրող է էական կասկած առաջացնել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու հնարավորության վերաբերյալ: Եթե մենք գալիս ենք եզրահանգման, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ եթե նման բացահայտումները պատշաճ կերպով ներկայացված չեն, մենք պետք է ձևափոխենք կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա իրադարձությունները կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել նրան, որ Հիմնադրամը կորցնի իր անընդհատ գործելու կարողությունը:
- Գնահատում ենք ընդհանուր առմամբ ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները և արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու իրադարձությունները այն ձևով, որն ապահովում է ճշմարիտ ներկայացումը:

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ, մենք հաղորդակցվում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց հետ աուդիտի պլանավորած շրջանակների և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված էական թերացումների վերաբերյալ, որոնք ներառում են աուդիտի ընթացքում մեր կողմից բացահայտված ներքին վերահսկողության կարևոր թերությունները:

Աուդիտոր

Մ. Պոնամարևա

24.06.2022թ



ՏՐԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Շանթա գրություն	(հազար դրամ)	
		2021թ.	2020թ.
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	4	2,738	17,751
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	5	34,425	43,032
Ոչ նյութական ակտիվներ		157	352
Դեբիտորական պարտքեր	6	1,076,293	1,569,999
Տրված փոխառություններ	7	896,487	855,935
		<u>2,010,100</u>	<u>2,487,069</u>
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ		14,831	20,936
Դեբիտորական պարտքեր	6	598,699	633,141
Տրված փոխառություններ	7	250,976	197,794
Ժամկետային ավանդներ	8	922,839	419,676
Դրամական միջոցներ	9	310,185	226,976
		<u>2,097,530</u>	<u>1,498,523</u>
		<u>4,107,630</u>	<u>3,985,592</u>
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԶՈՒՏ ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարձակալության գծով պարտավորություն	5	30,342	48,306
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ		1,599	19,626
Ստացված փոխառություններ	10	3,472,439	3,737,022
		<u>3,504,380</u>	<u>3,804,954</u>
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարձակալության գծով պարտավորություն	5	9,473	-
Ստացված փոխառություններ	10	85,272	85,347
Հետաձգված եկամուտ	11	376,764	62,176
Կրեդիտորական պարտքեր	12	67,464	100,673
		<u>538,973</u>	<u>248,196</u>
		<u>4,043,353</u>	<u>4,053,150</u>
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Զուտ ակտիվ		64,277	(67,558)
Կուտակված արդյունք			
Ընդամենը պարտավորություններ և զուտ ակտիվ		<u>4,107,630</u>	<u>3,985,592</u>

Կարեն Ասատրյան

Տնօրեն
24.06.2022թ.



Գայանե Բարխանյան

Գլխավոր հաշվապահ

**ՇԱՀՈՒՑԹԻ ԿԱՄ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՄԱՍԻՆ
ՀԱԵՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ**

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

		<i>(հազար դրամ)</i>	
	<i>Մանրագրություն</i>	2021թ.	2020թ.
Շնորհներից եկամուտներ	13	90,392	159,949
Ֆինանսական եկամուտ	14	47,401	43,450
Օտոայությունների մատուցումից եկամուտ	15	140,925	91,267
Այլ եկամուտ		13,148	5,563
Օրագրային ծախսեր	16	(114,619)	(72,376)
Վարչական ծախսեր	17	(189,371)	(196,382)
Ֆինանսական ծախսեր	18	(32,431)	(28,150)
Գործառնական գործունեությունից արդյունք		(44,555)	3,321
Արժեզրկման ծախս	19	(6,552)	(2,821)
Ֆինանսական եկամուտ (ավանդների գծով)	14	38,377	16,113
Փոխարժեքային տարբերության գծով օգուտ/ (վնաս), զուտ		144,565	(175,079)
Արդյունք մինչև հարկերը		131,835	(158,466)
Շահութահարկի գծով ծախս		-	(4,913)
Տարվա արդյունք		131,835	(163,379)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		131,835	(163,379)

ԶՈՒՏ ԱԿՏԻՎՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	Կանոնադրական կապիտալ	Ընդամենը կապիտալ
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	95,821	95,821
Տարվա արդյունք	(163,379)	(163,379)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(67,558)	(67,558)
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(67,558)	(67,558)
Տարվա արդյունք	131,835	131,835
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	64,277	64,277

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2021թ.	2020թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա արդյունք	131,835	(163,379)
Ճշգրտումներ՝		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	19,841	54,912
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ամորտիզացիա	8,606	8,606
Շահութահարկի գծով ծախս	-	4,913
Տոկոսային ծախսեր	32,431	33,871
Տոկոսային եկամուտ փոխառություններից	(83,295)	(43,450)
Տոկոսային եկամուտ ժամկետային ավանդներից	(2,483)	(16,113)
Շնորհներից եկամուտ	(90,392)	(159,949)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների աճ/ (նվազում)	6,552	2,821
Փոխարժեքային տարբերությունից կորուստ/(օգուտ)	(144,565)	175,079
Գործառնական արդյունք նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները	(121,470)	(102,689)
Դերիտորական պարտքերի նվազում/(աճ)	528,148	491,299
Պաշարների նվազում/(աճ)	6,105	(6,290)
Կրեդիտորական պարտքերի նվազում/(աճ)	(33,548)	28,689
	379,235	411,009
Վճարված տոկոսներ	(27,708)	(28,072)
Վճարված շահութահարկ	-	(1,339)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	351,527	381,598
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ կյութական ակտիվների ձեռքբերում	(4,634)	(829)
Ժամկետային ավանդների մարում/ (ներդրում), զուտ	(503,164)	(370,000)
Ստացված շնորհներ և շնորհների հեետ վերադարձ, զուտ	386,956	156,607
Ստացված տոկոսային եկամուտ	231,527	54,232
Փոխառությունների տրամադրում, զուտ	(93,734)	(84,200)
Ներդրումային գործունեությունից զուտ դրամական հոսք	16,951	(244,190)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ստացված փոխառությունների մարում	(264,658)	(82,170)
Վարձակալության պարտավորության մարում	(13,332)	(13,332)
Ֆինանսավորման գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	(277,990)	(95,502)
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	90,488	41,906
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(7,279)	7,296
Դրամական միջոցների տարվա սկզբում	226,976	177,774
Դրամական միջոցների տարվա վերջում	310,185	226,976

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

1 ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԵՄԱԿՆԵՐԸ

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության» հիմնադրամը հիմնվել է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության (Կառավարություն) 2005թ. Ապրիլի 28-ի թիվ 799 որոշմամբ: Հիմնադիրը Հայաստանի Հանրապետությունն է (Հիմնադիր): Հիմնադրամի նպատակներն են.

- էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ոլորտում ներդրումների իրականացմանը նպաստելը,
- էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ոլորտում Հայաստանի շուկայի զարգացմանը խթանելը,
- շրջակա միջավայրի, մարդու առողջության վրա տեխնաձին ազդեցության նվազմանը նպաստելը,
- էներգետիկ անվտանգության, էներգետիկ համակարգի հուսալիության աստիճանի բարձրացմանն ուղղված մեխանիզմների մշակումը,
- Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից համապատասխան լիազորություններ տրամադրվելու դեպքում պետության հետ կնքվող գործակալության պայմանագրի հիման վրա պետության անունից ոլորտի զարգացմանը խթանող վարկային և դրամաշնորհային ծրագրերի իրականացման կազմակերպումը:

Մրագիրը նախատեսում է հետևյալ բաղադրիչները.

- Բաղադրիչ 1 Մրագրի միջոցները տրամադրվում են մասնակից ֆինանսական հաստատություններին էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ծրագրերում համապատասխան պահանջները բավարարող շահառուների կողմից կատարած ներդրումները ֆինանսավորելու նպատակով:
- Բաղադրիչ 2 Հիմնադրամը կատարում է էներգախնայողության հետ կապված ներդրումներ հանրային շենքերում:

2021թ.-ին Հիմնադրամն իրականացրել է հետևյալ ծրագրերը.

- Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամը Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության առաջարկով իրականացրել է մասնավոր ընկերության կամ կոնսորցիումի ընտրության գործընթացը «Հայաստանում արդյունաբերական մասշտաբի Այգ-1 արևային ֆոտովոլտային ծրագրի» (Մրագիր) իրականացման համար՝ նախատեսված 200 ՄՎտ դրվածքային հզորությամբ, ցանցին միացված «Այգ-1» արևային ֆոտովոլտային (ՖՎ) էլեկտրակայանի նախագծման, ֆինանսավորման, կառուցման, սեփականության իրավունքով տիրապետման և շահագործման նպատակով:
- Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամի և Ֆրանսիական Տրանսէներգիա (TRANSENERGIE) կազմակերպության համագործակցությամբ մշակվել է «Հայաստանում լողացող արևային կայանների զարգացման ծրագիր», որի արդյունքում դեկտեմբերի 11-ին 800,000 եվրո դրամաշնորհը հավանության է արժանացել Ֆրանսիայի կառավարության կողմից:

Ծրագիրը մեկնարկել է 2021 թվականի փետրվարի 25-ին: Մշակվել է Հայաստանի տարածքում գտնվող բոլոր լճերի և արհեստական ջրամբարների ցուցակը՝ իրենց հիմնական բնութագրական տվյալներով: Այնուհետև տվյալ ցուցակից, տեխնիկական և բնապահպանական և այլ խնդիրները հաշվի առնելով, պետք է ընտրվեին երեք ջրամբար: Հիմնադրամի և Տրանսէներգիա ընկերության հետ համատեղ քննարկումների արդյունքում ընտրվել են հետևյալ ջրամբարները՝ Ազատի ջրամբար (Արարատի մարզ), Ապարանի ջրամբար (Արագածոտնի մարզ) և Երևանյան ջրամբար (Երևան):

Ծրագրի շրջանակում իրականացվել է ընտրված 3 ջրամբարի համար ցուցադրական արևային կայանի համար տեխնիկատնտեսական հիմնավորում:

- Կանաչ կլիմայի հիմնադրամին (ԿԿՀ) հավատարմագրվելու նպատակով Հիմնադրամը ստացել է դրամաշնորհի բարելավելու Հիմնադրամի Գործառնական ձեռնարկը, ինչպես նաև մշակելու երկու ծրագրերի համառոտագրեր ԿԿՀ-ի ֆինանսավորմանը ներկայացնելու նպատակով: Ծրագրի արժեքն է 254,000 ԱՄՆ դոլար:

Հավատարմագրումից հետո Հիմնադրամը կկարողանա իրականացնել մինչև 50 մլն. ԱՄՆ դոլար ֆինանսավորմամբ ծրագրեր, ինչպես նաև տրամադրել ենթադրամաշնորհներ:

Հավատարմագրման գործընթացի ավարտը

նախատեսվում է 2022 թ-ին:

- «Հայաստանի Հանրապետության չգազաֆիկացված համայնքների իրավաբանական անձանց և ֆիզիկական անձանց էներգաարդյունավետության բարձրացման ծրագիր», «Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության» հիմնադրամը, «ԱԳԲԱ Լիզինգ» ՎԿ ՓԲԸ-ն, «ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն, «Գլոբալ Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ն 2017թ.-ին ստորագրել են պայմանագիր Հայաստանում չգազաֆիկացված համայնքների էներգաարդյունավետության բարձրացման ծրագրի վերաբերյալ: Ծրագրի նպատակն է ֆինանսական կառույցների միջոցով ֆինանսավորել ներդրումները մաքուր էներգիայի ոլորտում: Վերջինս ուղղված է Հայաստանի շուրջ 280 համայնքներում ֆինանսական կազմակերպությունների միջոցով բարձրացնել էներգաարդյունավետության մակարդակը և ֆինանսավորել ներդրումները մաքուր էներգիայի զարգացման ոլորտում: Ի սկզբանե ծրագիրը ուղղված է եղել Հայաստանի շուրջ 280 չգազաֆիկացված համայնքների հետ, որոնք ընդգրկում են շուրջ 37 հազար տնային տնտեսություններ, կապված հարցերի լուծմանը: Հետագայում (սկսած 2020թ.-ից) ծրագիրը ընդլայնվել է Հայաստանի Հանրապետության բոլոր համայնքներով: Այս ծրագրի իրականացման նպատակով Հիմնադրամը համագործակցում է մի շարք ֆինանսական կառույցների հետ, որոնց թվում են «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈՒ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ն, «ԱԳԲԱ Լիզինգ» ՎԿ ՓԲԸ-ն, «Ագրոլիզինգ Լիզինգային ՎԿ» ՍՊԸ-ն, «ԱՐՄԵՆԻԱՆ ԼԻԶԻՆԳ ՔԱՍՓՆԻ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ն, «Ֆաստ Կրեդիտ Կապիտալ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ն, «Գլոբալ Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ն և «Էվոկաբանկ» ՓԲԸ-ն:
- Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամի, «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈՒ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ առևտրային բանկերի կողմից համատեղ իրականացվող Համայնքային էներգաարդյունավետության ծրագրի նպատակն է ապահովել Հայաստանի Հանրապետության համայնքների կողմից էներգաարդյունավետությանն ուղղված ներդրումների ֆինանսավորումը: Ավելին, ծրագրի նպատակն է նաև նվազեցնել ոչ արդյունավետ էներգասպառումը և ընդլայնել մաքուր, արդյունավետ, ապահով և մատչելի տեխնոլոգիաների օգտագործումը: Ձեռնարկված միջոցները կնպաստեն էլեկտրաէներգիայի և ջրատաքացման համար վճարվող գումարի կրճատմանը, հետագայում նաև գրոյացմանը:
- Ինժեներական խորհրդատվական ծառայությունների տրամադրում Գերմանահայկական Հիմնադրամի կողմից իրականացվող «Աջակցություն էներգախնայողության ֆինանսավորմանը ՓՄՁ-ների ոլորտում»- ծրագրի շրջանակներում (ֆինանսավորող KfW)-Ծրագրի նպատակն է աջակցել էներգախնայողության միջոցառումների ֆինանսավորմանը Հայաստանի ՓՄՁ-ներում:

Հիմնադրամի իրավաբանական հասցեն է՝
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Մելիք Ադամյան փ, 1:
Հիմնադրամի հիմնադիրն է Հայաստանի Հանրապետությունը,
պետական գրանցման համար՝ 222.160.00548:
Հիմնադրամի աշխատակիցների թվաքանակը՝ 31.12.2021թ. դրությամբ կազմել է 20 մարդ
(2020թ.՝ 22 մարդ):

2. ՊԱՏՐԱՍՏԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների ("ՖՀՄՄ") պահանջների համաձայն:

Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են պատմական արժեքի սկզբունքի հիման վրա:

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հիմնադրամի գործառնական արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Հիմնադրամի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում՝ որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Գործունեության անընդհատությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով գործունեության անընդհատության սկզբունքի վրա, որը ենթադրում է ակտիվների իրացում և պարտավորությունների մարում սովորական գործունեության ընթացքում:

Դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ չէին գործում 2021թ. հունվարի 1-ից և չեն կիրառվել այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, թեև դրանց վաղաժամկետ կիրառումը թու յլատրվում է: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Հիմնադրամը ժամանակից շուտ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

Ստորև ներկայացված փոփոխված ստանդարները և դրանց մեկնաբանությունները ըստ
ակնկալիքների էական ազդեցություն չեն ունենա Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների
վրա:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա
Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- COVID-19-ի հետ կապված զիջումներ կապված վարձակալության գծով 2021թ. Հունիսի 30-ից
հետո ընկած ժամանակաշրջանների համար (ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ)
- Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՍ 8-ի փոփոխություններ)
- «Մուտքեր նախքան նախատեսված օգտագործումը» (ՀՀՄՍ 16 փոփոխություններ)
- «Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին» (ՖՀՄՍ 3 փոփոխություններ)
- «Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսեր» (ՀՀՄՍ 37 փոփոխություններ)
- 2018-2020թթ. ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումներ (ՖՀՄՍ 1, ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 41, ՖՀՄՍ 16
փոփոխություններ):
- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ» (ՀՀՄՍ 1
փոփոխություններ):

3. ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

3.1. Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Հիմնադրամի համար գործառնական արժույթից
տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ
Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու
ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով
հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային
հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են
ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

3.2. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը
և արժեզրկումից կորուստները:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը
որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է
տարվա արդյունքում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է տարվա արդյունքում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի
օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է
այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու
համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են
ստորև.

- | | |
|------------------------------|------------|
| • Շենք շինություն | 10-20 տարի |
| • Մեքենաներ և սարքավորումներ | 1-8 տարի |
| • Այլ | 1-8 տարի |

3.3. Վարձակալված ակտիվներ

Վարձակալությունները հաշվառվում են՝ ճանաչելով օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը, բացառությամբ.

- Ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը, և
- Մինչև 12 ամիս կամ ավելի կարճ ժամկետով վարձակալությունը:

Վարձակալական պարտավորությունները չափվում են վարձակալության ժամկետի ընթացքում կատարվող պայմանագրային վարձավճարների ներկա արժեքով, զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող դրույքով, եթե այդ դրույքը հնարավոր է հեշտությամբ որոշել: Եթե ոչ (սովորաբար պատահող դեպքեր), հաշվարկը կատարվում է կիրառելով վարձակալի կողմից լրացուցիչ փոխառու միջոցների ներգրավման դրույքով:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սկզբնապես չափվում են վարձակալական պարտավորության չափով, հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները և գումարած հետևյալը.

վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները վարձակալի կողմից կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, և այն ծախսումների գնահատականը, որը վարձակալը կկրի հիմքում ընկած ակտիվն ապամոնետաժելիս կամ քանդելիս:

Սկզբնական ճանաչումից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունը ավելացվում է մնացորդային արժեքի նկատմամբ տոկոսային ծախսով և նվազեցվում է կատարված վճարումների չափով:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը ամորտիզացվում է ուղիղ-գծային մեթոդով՝ վարձակալության մնացորդային ժամկետի ընթացքում կամ հիմքային ակտիվի տնտեսական օգտագործման ժամկետի ընթացքում, եթե վերջինս ավելի կարճ է վարձակալության ժամկետից:

3.4. Ֆինանսական գործիքներ

3.4.1 Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Հիմնադրամը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

3.4.2 Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները:

Ֆինանսական ակտիվները բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ արդյունքում:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Հիմնադրամի ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլվում են ֆինանսական եկամտում, ֆինանսական ծախսերում կամ այլ ֆինանսական արդյունքներում, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որը արտացոլված է ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման կորուստներում:

3.4.3 Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին (և չեն դասակարգված որպես իրական արժեքով չափվող շահույթի կամ վնասի միջոցով).

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Հիմնադրամը հաշվառում է ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները՝ օգտվելով պարզեցված մոտեցումից և կորուստի գծով պահուստը ձևակերպում է որպես գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ակնկալվող դադարեցումները հաշվի առնելով ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ամբողջ ընթացքում ցանկացած պահի չմարվելու հնարավորությունը: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելիս Հիմնադրամն օգտագործում է պահուստի մատրիցան ելնելով պատմական փորձից, արտաքին ցուցանիշներից և ապագային առնչվող տեղեկատվությունից:

Հիմնադրամը գնահատում է ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումը հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ, դրանք խմբավորվել են ելնելով ժամկետանց օրերից:

3.4.4 Տրամադրված փոխառություններ

Հիմնադրամը լրիվ պահուստավորում է բոլոր այն փոխառությունների պորտֆելները, որոնց մարումներն ապահովված են վերջնական փոխառուի կողմից կատարված վճարումներով և որոնց մարման ժամկետից անցել է ավելի քան 90 օր, քանի որ, հիմնվելով անցյալի փորձի վրա, մարման ժամկետը 90 օրով գերազանցելու դեպքում տրամադրված փոխառությունները համարվում են անհավաքագրելի: Այս փոխառությունները, որոնց մասով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույցներ, ընգրկվում են «Փուլ 3»-ի մեջ: Մինչև 30 օր ժամկետանց փոխառությունների մայր գումարները և տոկոսները ընգրկվում են «Փուլ 1»-ի մեջ, և «12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները» ճանաչվում են առաջին դասի ակտիվների համար: 30-ից մինչև 90 օր ժամկետանց փոխառությունների մայր գումարները և տոկոսները ընգրկվում են «Փուլ 2»-ի մեջ, և «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները» ճանաչվում են երկրորդ դասի ակտիվների համար: Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը որոշվում է ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի պարտքային կորուստների հավանականության միջին կշռված գնահատումով:

3.4.5 Ստացված փոխառություններ

Ստացված փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս:

3.4.6 Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հիմնադրամի դրամական միջոցները և նրանց համարժեքները ներառում են բանկային հաշիվների մնացորդները, Կենտրոնական գանձապետարանի հատուկ հաշվի մնացորդները, դրամական միջոցները ճանապարհին և կարճաժամկետ ներդրումները՝ մինչև 3 ամիս ժամկետով:

3.6. Ծնորհներ

Ծնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Հիմնադրամը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Ծնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Հիմնադրամի կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ ձեռքբերումն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ակտիվներին վերաբերվող շնորհ և սիստեմատիկորեն ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ շնորհները ճանաչվում են սիստեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Ծնորհը, որը հատկացվում է Հիմնադրամին՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա կոնկրետ ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դատում է ստացման ենթակա:

Ծնորհը, որ Հիմնադրամին հատկացվել է ֆինանսական աջակցություն (երբ չկան դրամաշնորհին կից պայմաններ) տրամադրելու նպատակով, ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանի արդյունքում, երբ Հիմնադրամը ստանում է շնորհը:

3.7. Ծախուծահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

3.8. Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները:

Դրանք ներառում են՝

- աշխատավարձերը և պարզավճարները,
- վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները:

3.9. Հասույթ

Հիմնադրամի հասույթը գոյանում է ստացված նվիրատվություններից, մատուցված ծառայություններից, Հիմնադրամի կողմից տրված փոխառությունների տոկոսներից և այլն:

Որոշելու համար, թե արդյո՞ք անհրաժեշտ է ճանաչել հասույթ, թե ոչ, Հիմնադրամն առաջնորդվում է 5-րայլի գործընթացով.

1. Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը
2. Բացահայտել կատարման պարտականությունները
3. Որոշել գործարքի գինը
4. Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև
5. Ճանաչել հասույթը, երբ կատարման պարտականությունը(ները) բավարարված են

Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահի, կամ ժամանակի ընթացքում, երբ Հիմնադրամը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

4. Հիմնական միջոցներ

	Մեքենա և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Համակարգչային տեխնիկա և սարքավորումներ	Արտադրատնտեսական գույք և այլ	Ընդամենը
<i>(հազար դրամ)</i>					
Սկզբնական արժեք					
1 հունվարի 2020թ.	279,178	29,470	41,324	15,770	365,742
Ավելացում	-	-	459	370	829
Օտարում/Դուրս գրում	(4,008)	-	(505)	(257)	(4,770)
31 դեկտեմբերի 2020թ.	275,170	29,470	41,278	15,883	361,801
Ավելացում	91	-	2,687	1,251	4,029
Նվազեցում	-	-	-	-	-
31 դեկտեմբերի 2021թ.	275,261	29,470	43,965	17,134	365,830
Կուտակված մաշվածություն					
1 հունվարի 2020թ.	210,897	29,470	39,502	15,068	294,937
Տարվա ծախս	51,019	-	2,039	825	53,883
Օտարում/Դուրս գրում	(4,008)	-	(505)	(257)	(4,770)
31 դեկտեմբերի 2020թ.	257,908	29,470	41,036	15,636	344,050
Տարվա ծախս	17,353	-	1,375	314	19,042
Օտարում/Դուրս գրում	-	-	-	-	-
31 դեկտեմբերի 2021թ.	275,261	29,470	42,411	15,950	363,092
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք					
31 դեկտեմբերի 2020թ.	17,262	-	242	247	17,751
31 դեկտեմբերի 2021թ.	-	-	1,554	1,184	2,738

Մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է հետևյալ կերպ՝

	(հազար դրամ)	
	2021թ.	2020թ.
Վարչական ծախսեր	116	275
Օրագրային ծախսեր	18,926	53,608
	<u>19,042</u>	<u>53,883</u>

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 290,585 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 125,305 հազար դրամ) սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներ հաշվառվում են գրոյական հաշվեկշռային արժեքով:

5. ՎԱՐՁԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնադրամը վարձակալում է գրասենյակային տարածք Երևան քաղաքում: Վարձակալությունը մեկնարկել է 2017թ. օգոստոսի 25-ին և ավարտվում է 2025թ. օգոստոսի 31-ին: Վարձակալությունը կարող է չեղարկվել ցանկացած կողմի ցանկությամբ՝ նախապես 4 ամիս առաջ մյուս կողմին տեղեկացնելով: Ամսական վարձավճարը կազմում է 1,110 հազար դրամ (ներառյալ եկամտային հարկը):

Վարձակալության գծով Օգտագործման իրավունքով ակտիվը և Վարձակալության գծով պարտավորությունը ճանաչվել են 01.01.2019թ.-ից:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ

	<u>Հոդ և շենք</u>
31 դեկտեմբեր 2020թ.	43,032
Ամորտիզացիա	(8,607)
31 դեկտեմբեր 2021թ.	<u>34,425</u>

Վարձակալական պարտավորություն

	<u>Հոդ և շենք</u>
31 դեկտեմբեր 2020թ.	48,306
Տոկոսային ծախս	4,841
Վարձավճարներ	(13,332)
31 դեկտեմբեր 2021թ.	<u>39,815</u>

6. ԴԵԲԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ

(հազար դրամ)

	2021թ. դեկտեմբերի 31	2020թ. դեկտեմբերի 31
Ընթացիկ		
էներգախնայողության ծառայությունների	595,740	633,018
Մատուցումից դեբիտորական պարտքեր		
Վարկային կորուստների գծով պահուստներ	(2,267)	(1,754)
	593,473	631,264
Կանխավճարներ	4,713	1,843
Այլ	513	34
	598,699	633,141
Ոչ ընթացիկ		
Դեբիտորական պարտքեր էներգախնայողության	1,079,889	1,575,245
ներդրումներից		
Վարկային կորուստների գծով պահուստներ	(3,596)	(5,246)
	1,076,293	1,569,999
Ընդամենը դեբիտորական պարտքեր	1,674,992	2,203,140
Այդ թվում ամորտիզացված արժեքով չափվող		
դեբիտորական պարտքեր	1,669,766	2,201,263

Կանխավճարները ներառում են հետևյալ կազմակերպություններին վճարված գումարները՝
(հազար դրամ)

	2021թ. դեկտեմբերի ի 31	2020թ. դեկտեմբերի 31
Տարածքի վարձակալության գծով	1,000	1,000
Այլ	3,713	550
	4,713	1,550

էներգախնայողության ներդրումների ծառայությունների մատուցումից դեբիտորական պարտքերը
բաղկացած են հետևյալ բաղադրիչներից՝

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Ընթացիկ	Ոչ ընթացիկ	Ընթացիկ	Ոչ ընթացիկ
էներգախնայողություն	4,547	1,076,293	593,333	1,575,245
էներգետիկ ծառայություն	594,152	-	39,685	-
	598,699	1,076,293	633,018	1,575,245

էներգախնայողության ծառայությունների մատուցումից դեբիտորական պարտքերի
նկարագրությունը ներկայացված է ստորև:

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2012թ. փետրվարի 16-ի թիվ 174-Ն որոշման և 2012թ. Հիմնադրամի և ՀՀ ֆինանսների նախարարության միջև կնքված գործակալության պայմանագրի, Հիմնադրամը ՀՀ ֆինանսների նախարարությունից կառավարման է ստացել դրամական միջոցներ, էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ֆինանսավորմանն ուղղված ծրագրի իրականացումն ապահովելու նպատակով: Կառավարման ստացված միջոցները տրամադրվել են Հիմնադրամին տարեկան 0.75%-ով և մինչև 2045թ. մարման ժամկետով: Հիմնադրամին կառավարման հանձնված միջոցները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվել են որպես «Ստացված փոխառություններ», իսկ կառավարման ստացված միջոցների նկատմամբ հաշվեգրված տոկոսային ծախսերը ներկայացված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Ֆինանսական ծախսեր» հոդվածում:

Կառավարման ստացված միջոցների հաշվին, ինչպես նաև, Վերակառուցման և զարգացման միջազգային բանկի և ՀՀ կառավարության միջև 2012թ. ապրիլի 20-ին կնքված դրամաշնորհ TF012163 դրամաշնորհային համաձայնագրով ստացված միջոցների հաշվին Հիմնադրամն իրականացնում է «էներգախնայողության ծրագիր»: Ծրագրի շրջանակներում Հիմնադրամը հանրային օբյեկտներում կատարում է ներդրումներ էներգախնայողության ծառայությունների մատուցման ձևով, որոնք բաղկացած են 2 բաղադրիչից՝ (1) էներգախնայողության ներդրումներ, և (2) էներգետիկ ծառայություններ: Այս ծառայությունները Հիմնադրամը մատուցում է հետևյալ կերպ.

- ընտրում է հատկացվող միջոցների վերադարձը ապահովող գործող իրատեսական մեխանիզմներ ունեցող շահառուների (հանրային օբյեկտներ), այնուհետև կնքում պայմանագրեր կապալառուների հետ, համաձայն որի վերջիններս պարտավորվում են շինարարական աշխատանքներ իրականացնել նախապես ընտրված հանրային օբյեկտներում՝ էներգախնայողության սահմանված մակարդակ ապահովելու նպատակով (բաղադրիչ 1՝ էներգախնայողության ներդրումներ):
- իրականացնում է «էներգախնայողության ծրագրի» նախապատրաստման, էներգետիկ ուսումնասիրությունների, գնումների, ֆինանսական կառավարման, մոնիթորինգի, էներգախնայողության չափումների և հավաստումների և այլ ծառայություններ (բաղադրիչ 2՝ էներգետիկ ծառայություններ):

էներգախնայողության ծառայությունների իրականացման նպատակով Հիմնադրամը կապալառուի հետ պայմանագրի կնքման հետ մեկտեղ էներգախնայողության ծառայությունների մատուցման պայմանագիր է կնքում նաև շահառուի հետ (հանրային օբյեկտներ), որով սահմանվում է էներգախնայողության ներդրումների և էներգետիկ ծառայությունների արժեքի տարածամկետ մարման ժամանակացույցը: Արդյունքում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կապալառուների նկատմամբ կրեդիտորական պարտքերի ճանաչման հետ զուգահեռ Հիմնադրամը էներգախնայողության ծառայությունների 1-ին բաղադրիչի մասով (էներգախնայողության ներդրումներ) ճանաչում է դեբիտորական պարտքեր:

էներգախնայողության ծառայությունների 2-րդ բաղադրիչի մասով Հիմնադրամը ճանաչում է էներգետիկ ծառայությունների գծով դեբիտորական պարտքեր երբ ծառայությունները մատուցված են: էներգետիկ ծառայություններից եկամուտները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ «Ծառայությունների մատուցումից եկամուտներ» հոդվածում:

Դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

7. ՏՐՎԱԾ ՓՈՒԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

	(հազար դրամ)	
	2021թ.	2020թ.
ԱԿԲԱ Կրեդիտ Ագրիկոլ Բանկ ՓԲԸ	359,877	223,767
ԱԳԲԱ Լիզինգ ՎԿ ՓԲԸ	299,384	369,912
Գլոբալ Կրեդիտ ՈՒՎԿ ՓԲԸ	363,610	432,905
Ագրոլիզինգ ԼՎԿ ՍՊԸ	58,444	31,316
Արմենիա Լիզինգ Քամփնի ՈՒՎԿ ՓԲԸ	44,508	7,469
Էվոկարանկ ՓԲԸ	23,470	-
Ֆասթ Կրեդիտ ՈՒՎԿ ՓԲԸ	10,692	-
Ակնկալվող պարքային կորուստ	(12,522)	(11,787)
	<u>1,147,463</u>	<u>1,053,582</u>

8. ԺԱՄԿԵՏԱՅԻՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐ

	2021	(հազար դրամ)		
		Մարման ժամկետ	Միջին կշռված տոկոսադրույք	Հաշվեկշռային արժեք
Արարատ բանկ	2020-2024		4.65%	121,640
«Ինեկորբանկ» ՓԲԸ	2020-2021		9.50%	49,510
ԱԿԲԱ Կրեդիտ Ագրիկոլ Բանկ ՓԲԸ Պահուստ	2020-2021		8.3-8.5%	761,143
				<u>(9,454)</u>
				<u>922,839</u>
	2020	(հազար դրամ)		
		Մարման ժամկետ	Միջին կշռված տոկոսադրույք	Հաշվեկշռային արժեք
Արարատ բանկ	2020-2023		4.65%	55,228
«Ինեկորբանկ» ՓԲԸ	2020-2021		9.50%	50,000
ԱԿԲԱ Կրեդիտ Ագրիկոլ Բանկ ՓԲԸ Պահուստ	2020-2021		8.3-8.5%	320,000
				<u>(2,552)</u>
				<u>422,676</u>

9. ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՀԱՄԱՐԺԵՔՆԵՐ

Դրամական հոսքերի հաշվետվությունում ներկայացված դրամական միջոցները և դրա համարժեքները ներառում են հետևյալը.

	(հազար դրամ)	
	2021թ.	2020թ.
	դեկտեմբերի 31	դեկտեմբերի 31
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում	183,028	208,990
Հատուկ հաշիվներ կենտրոնական զանձապետարանում- գործակալության պայմանագրեր	126,770	17,565
Հատուկ հաշիվներ կենտրոնական զանձապետարանում- դրամաշնորհային պայմանագրեր	387	421
	<u>310,185</u>	<u>226,976</u>

10. USUՅՎԱԾ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Փոխառուի անվանում	Մայր գումար	Ստացման արժույթը	Ստացման ամսաթիվ	Մարման ամսաթիվ	Տոկոսա դրույք	Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (հազար դրամ)				Տոկոսային ծախս (հազար դրամ)	
						2021թ.		2020թ.		2021թ.	2020թ.
						Մայր գումար	Տոկոս	Մայր գումար	Տոկոս	Տոկոս	Տոկոս
ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն	1,740,568	հազար 22 դրամ	30.07.2012թ	10.11.2045թ	0.75%	1,528,273	1,688	1,563,078	1,670	11,864	11,914
ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն	4,846,628	ԱՄՆ դոլար	30.07.2012թ	10.11.2045թ	0.75%	2,025,512	2,238	2,255,247	2,374	15,726	16,236
						3,553,785	3,926	3,818,325	4,044	27,590	28,150

11. ՀԵՏԱԶԳՎԱԾ ԵԿԱՄՈՒՏ

	(հազար դրամ)			
	2021թ.	2020թ.		
Տարեսկզբի մնացորդ	62,176	12,831		
Ավելացումներ	386,953	156,702		
Շնորհների վերադարձ	-	(95)		
Վերադասակարգում ակտիվներին վերաբերող շնորհների	(1,599)	-		
Եկամտի ճանաչում	(70,766)	(106,341)		
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից եկամուտ	-	(921)		
Տարեվերջի մնացորդ	376,764	62,176		
	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		
	Միջազգային գարգացման ընկերակցություն	Կանաչ կլիմայի հիմնադրամ	Միջազգային գարգացման ընկերակցություն	Կանաչ կլիմայի հիմնադրամ
«Արդյունաբերական մասշտաբի արևային էներգիայի ծրագրի նախապատրաստման ծրագիր»	10,631	-	10,631	-
«Երկրաջերմային էներգիայի հետախուզական հորատման ծրագիր»	406	-	406	-
«Էներգախնայողության ծրագիր»	1,764	-	1,764	-
ՎԷԸՄ ներդրումային պլանի նախապատրաստման ծրագիր «Հայաստանում լողացող արևային կայանների գարգացման ծրագիր»	-	4,961	-	-
«Հայաստանում արդյունաբերական մասշտաբի Այգ-1 արևային ֆոտովոլտային ծրագիր»	-	320,000	-	-
Նախապատրաստման աջակցության ծրագիր	-	39,002	-	49,375
	12,801	363,963	12,801	49,375

12. ԿՐԵԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ԳԾՈՎ

	(հազար դրամ)	
	2021թ.	2020թ.
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատանքների և ծառայությունների գծով	10,783	1,972
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություն, բացառությամբ վարկերի և փոխառությունների	10,783	1,972
Հաճախորդներից կանխավճարներ	34,356	81,245
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	15,930	15,616
Վճարվելիք հարկեր	5,331	1,104
Այլ	1,064	736
	<u>67,464</u>	<u>100,673</u>

Որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ դասակարգված առևտրային կրեդիտորական պարտքերի իրական արժեքը հաշվեկշռային արժեքից էականորեն չի տարբերվում:

Վճարվելիք հարկերը և պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հարկատեսակների գծով մնացորդները՝

	(հազար դրամ)	
	2021թ.	2020թ.
Եկամտային հարկ	4,996	945
Այլ	335	159
	<u>5,331</u>	<u>1,104</u>

13. ՇՆՈՐՀՆԵՐԻՑ ԵԿԱՄՈՒՑ

	(հազար դրամ)	
	2021թ.	2020թ.
Ակտիվներին վերաբերող շնորհ Հետաձգված եկամուտ	19,626	73,234
	70,766	106,341
	<u>90,392</u>	<u>159,949</u>

14. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՑ

	(հազար դրամ)	
	2021թ.	2020թ.
Տրամադրված փոխառություններից տոկոսային եկամուտ	47,401	43,450
Բանկային հաշվի մնացորդների վրա հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	38,377	16,113
	<u>85,778</u>	<u>59,563</u>

15. ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՏՈՒՑՈՒՄԻՑ ԵԿԱՄՈՒՑ

(հազար դրամ)

	2021թ.	2020թ.
Խորհրդատվական ծառայություններ	48,711	50,483
էներգետիկ ծառայություններ	92,214	40,784
	<u>140,925</u>	<u>91,267</u>

16. ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԾԱԽՍ

(հազար դրամ)

	2021թ.	2020թ.
Արևային լողացող ֆոտովոլտային կայանների զարգացման ծրագիր	12,813	-
Երկրաջերմային էներգիայի հետախուզական հորատման ծրագիր	-	21
Նախապատրաստման աջակցության ծրագիր	53,023	18,738
Արդյունաբերական մասշտաբի արևային էներգիայի ծրագրի նախապատրաստման ծրագիր	-	9
Այլ	29,157	-
	<u>94,993</u>	<u>18,768</u>
Հիմնական միջոցների մաշվածք	19,626	53,608
	<u>114,619</u>	<u>72,376</u>

17. ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐ

(հազար դրամ)

	2021թ.	2020թ.
Աշխատանքի վարձատրություն	161,743	145,708
Ստացված ծառայություններ	-	11,493
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	2,401	9,910
Վարձակալության ծախսեր	8,606	5,722
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	2,417	7,740
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	1,129	1,761
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	3,680	3,196
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	1,813	2,391
Բանկային և ապահովագրության ծախսեր	979	3,324
Այլ	6,603	5,137
	<u>189,371</u>	<u>196,382</u>

18. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐ

(հազար դրամ)

	2021թ.	2020թ.
Փոխառությունների գծով	27,590	22,428
Վարձակալության գծով	4,841	5,722
	<u>32,431</u>	<u>28,150</u>

19. ԱՐԺԵԶՐԿՄԱՆ ԾԱՆՄԵՐ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2021թ.	2020թ.
Փոխառությունների գծով	(883)	(2,908)
Ոչ ընթացիկ դեբիտորական պարտքերի գծով	1,137	1,792
Ավանդների գծով	(6,806)	(1,705)
	<u>(6,552)</u>	<u>(2,821)</u>

20. ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐ ԿԱՊԱԿՑՎԱԾ ԿՈՂՄԵՐԻ ՀԵՏ

Հիմնադրամի հիմնադիր և վերջնական վերահսկող կողմ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետությունը:

Գործարքներ ղեկավար անձնակազմի և նրանց ընտանիքների անդամների հետ

Տարվա ընթացքում հիմնական ղեկավար անձնակազմը ստացել է ստորև ներկայացված վարձատրությունը:

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2021թ.	2020թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	25,033	15,605
	<u>25,033</u>	<u>15,605</u>

Գործարքներ ՀՀ Ֆինանսների նախարարության հետ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2021թ.	2020թ.
Փոխառությունների մարում	81,346	82,170
Տոկոսային ծախս	27,590	28,150
Ընդամենը	108,936	110,320

21. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՌԻՍԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Իր գործունեության արդյունքում Հիմնադրամը ենթարկվում է հետևյալ ֆինանսական ռիսկերին.

- պարտքային ռիսկ
- իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի տոկոսադրույքային ռիսկ
- արտարժույթային ռիսկ
- այլ գնային ռիսկ
- իրացվելիության ռիսկ

Հիմնադրամը կարող է ենթարկվել իր կողմից ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող ռիսկերի, ինչպես բնորոշ է մյուս բոլոր ձեռնարկատիրական գործունեություններին: Սույն ծանոթագրությունում ներկայացված են Հիմնադրամի նպատակները, քաղաքականությունը, ռիսկերի կառավարման գործընթացները և դրանց չափման մեթոդները:

ա) Հիմնական ֆինանսական գործիքներ

Հիմնադրամի հիմնական ֆինանսական գործիքները, որոնցից առաջանում են ռիսկեր ներկայացված են ստորև

- Առևտրային դեբիտորական պարտքեր,
- Տրված փոխառություններ,
- Ժամկետային ավանդներ,
- Դրամական միջոցներ,
- Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր,
- Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ,
- Ստացված փոխառություններ:

հիմնականում կախված է յուրաքանչյուր պատվիրատուի առանձնահատկություններից:

բ) Ֆինանսական գործիքներ կատեգորիաներով

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ խմբերին

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

(հազար դրամ)

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Դեբիտորական պարտքեր	1,669,766	2,201,263
Տրված փոխառություններ	1,147,463	1,053,729
Դրամական միջոցներ	310,185	226,976
Ժամկետային ավանդներ	922,839	419,676
	4,050,253	3,901,644

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ

(հազար դրամ)

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Ստացված փոխառություններ	3,557,711	3,822,369
Վարձակալության գծով պարտավորություն	39,815	48,306
Կրեդիտորական պարտքեր	10,783	1,972
	3,608,309	3,872,647

գ) Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Իրական արժեքով փաչվող ֆինանսական գործիքները ներառում են՝ դրամական միջոցները, տրված փոխառությունները, ավանդները, առևտրային դեբիտորական պարտքերը, առևտրային կրեդիտորական պարտքերը, ստացված փոխառությունները և վարձակալության գծով պարտավորությունները: Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները

Մակարդակ 1՝ նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված)։

Մակարդակ 2՝ Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող)։

Մակարդակ 3՝ ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ)։

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Դեբիտորական պարտքեր	-	1,669,766	-	1,669,766
Տրված փոխառություններ	-	1,147,463	-	1,147,463
Դրամական միջոցներ	-	310,185	-	310,185
Ժամկետային ավանդներ	-	922,839	-	922,839
Ընդամենը	-	4,050,253	-	4,050,253
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Ստացված փոխառություններ	-	3,557,711	-	3,557,711
Վարձակալության գծով պարտավորություն	-	39,815	-	39,815
Կրեդիտորական պարտքեր	-	10,783	-	10,783
Ընդամենը	-	3,608,309	-	3,608,309
Զուտ իրական արժեք	-	441,944	-	441,944

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Դեբիտորական պարտքեր	-	2,201,263	-	2,201,263
Տրված փոխառություններ	-	1,053,729	-	1,053,729
Դրամական միջոցներ	-	226,976	-	226,976
Ժամկետային ավանդներ	-	419,676	-	419,676
Ընդամենը	-	3,901,644	-	3,901,644
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Ստացված փոխառություններ	-	3,822,369	-	3,822,369
Վարձակալության գծով պարտավորություն	-	48,306	-	48,306
Կրեդիտորական պարտքեր	-	1,972	-	1,972
Ընդամենը	-	3,872,647	-	3,872,647
Զուտ իրական արժեք	-	28,997	-	28,997

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ։

դ) Ընդհանուր նպատակներ, քաղաքականություն, գործընթացներ

Շուկայական ռիսկ 'ոչ առևտրային

Շուկայական ռիսկը Հիմնադրամի եկամտի կամ նրա ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, այդ թվում փոխարժեքի դրույքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով:

Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Հիմնադրամի ստացված փոխառություններից, որոնք, ի սկզբանե արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Հիմնադրամին ենթարկում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացուցված գումարներն արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով:

	<i>(հազար դրամ)</i>			
	2021թ. Դեկտեմբերի 31		2020թ. Դեկտեմբերի 31	
	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
Ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ	114,692	11,582	65,404	14
Ժամկետային ավանդներ	327,418	-	52,228	-
	<u>442,110</u>	<u>11,582</u>	<u>117,632</u>	<u>14</u>
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Ստացված փոխառություններ	2,025,512	-	2,255,247	-
	<u>2,025,512</u>	<u>-</u>	<u>2,255,247</u>	<u>-</u>
Զուտ	(1,583,402)	11,582	(2,438,269)	14

Զգայունության վերլուծություն

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% արժևորումը (արժեզրկումը) դոլարի, Եվրոյի նկատմամբ կազդեր արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման և շահույթի կամ վնասի վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով:

10% արժևորում

	<i>(հազար դրամ)</i>			
	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն	
	2021թ.	2020թ.	2021թ.	2020թ.
Շահույթ /(վնաս)	(158,340)	(243,827)	1,158	1

Պարտքային ոիսկ

Պարտքային ոիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Հիմնադրամը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Այս ոիսկի ազդեցությունը Հիմնադրամի համար առաջանում է տարբեր ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են բանկերում պահվող դրամական միջոցները, տրված փոխառությունները, դեբիտորական պարտքերը, ժամկետային ավանդները և այլն:

Դեբիտորական պարտքեր

Հիմնադրամը բոլոր առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոդելը՝ «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում», քանի որ այս դեբիտորները չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս առևտրային դեբիտորական պարտքերը գնահատվել են հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ոիսկի ընդհանուր բնորոշումներ: Դրանք խմբավորվել են ելնելով ժամկետանց օրերից:

2021թ.

Ներքին վարկանիշեր	Ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում
Ընթացիկ			
Էներգախնայողության ներդրումներ		591,194	-
Էներգետիկ ծառայություններ		4,547	-
Ոչ ընթացիկ	0,38%	595,741	2,267
Էներգախնայողության ներդրումներ		1,079,889	-
	0,33%	1,079,889	3,596
		1,675,630	5,863

2020թ.

Ներքին վարկանիշեր	Ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում
Ընթացիկ			
Էներգախնայողության ներդրումներ		593,333	-
Էներգետիկ ծառայություններ		39,685	-
Ոչ ընթացիկ	0,30%	633,018	1,754
Էներգախնայողության ներդրումներ		1,575,245	-
	0,30%	1,575,245	5,246
		2,208,263	7,000

Տրված փոխառություններ

Նպատակային փոխառություններ են տրամադրվում ֆինանսական և ոչ ֆինանսական միջնորդ կազմակերպություններին և առևտրային բանկերին «Հայաստանի Հանրապետության չգազաֆիկացված համայնքների իրավաբանական անձանց և ֆիզիկական անձանց էներգաարդյունավետության բարձրացման ծրագրի» իրականացման համար: Ի սկզբանե ծրագիրը ուղղված է եղել Հայաստանի շուրջ 280 չգազաֆիկացված համայնքներին, որոնք ընդգրկում են շուրջ 37 հազար տնային տնտեսություններ: Սկսած 2020թ-ից ծրագիրը ընդլայնվել է Հայաստանի Հանրապետության բոլոր համայնքներով: Ֆինանսական հաստատությունները (առևտրային բանկերը և վարկային կազմակերպությունները) կրում են վարկերի հավաքագրման ռիսկը: Ոչ ֆինանսական միջնորդ կազմակերպությունների միջոցով տրամադրված փոխառությունների հավաքագրումն ապահովվում է վերջնական փոխառուի մարումների հիման վրա: Այս փոխառությունները լիովին տրամադրված են:

Տրամադրված փոխառությունները ապահովված չեն:

Ժամկետային ավանդներ

Ակնկալվող պարտքային կորստի տոկոսադրույքները հիմնված են արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխության վրա, այս չափանիշների շրջանակներում հաշվի է առնվում կորպորատիվ վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poors, Moody's և Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ Հիմնադրամն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Հիմնադրամը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Հիմնադրամի ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չգեղչված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Հիմնադրամը ստիպված կլինի մարել այդ պարտավորությունները

2021 թ.

(հազար դրամ)

	Գործիքներ հաստատուն		
	Անտոկոս	տոկոսադրույքով	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	-	0.75%	
Մինչև 1 տարի	10,783	85,272	92,129
1-5 տարի	-	341,080	341,080
Ավելի քան 5 տարի	-	3,131,359	3,131,359
	10,783	3,557,711	3,564,568

2020 թ.

(հազար դրամ)

	Գործիքներ հաստատուն		
	Անտոկոս	տոկոսադրույքով	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք		0.75%	
Մինչև 1 տարի	18,468	85,347	103,815
1-5 տարի	-	340,069	340,069
Ավելի քան 5 տարի	-	3,396,953	3,396,953
	18,468	3,822,369	3,840,837

Հիմնադրամն իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես, դրամական միջոցները, դեբիտորական պարտքերն ու ներդրումներից և փոխառություններից մուտքերը: Հիմնադրամի ֆինանսական ակտիվներն էականորեն գերազանցում են անհրաժեշտ դրամական արտահոսքերը:

22. ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով, ինչպես նաև միջազգային տնտեսական ճգնաժամը:

Հայաստանի Հանրապետության հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վատթարացումը հանգեցրել է արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների հետագա անկումը, անորոշությունները՝ պայմանավորված ուղղակի կապիտալ ներդրումների ներգրավման հնարավորություններով, գնաճը, կարող են հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Հիմնադրամի վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Հիմնադրամի ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Հիմնադրամի տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ անեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

Չրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարության համոզմամբ Հիմնադրամը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Հիմնադրամը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ ՀՀ-ում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են լրացուցիչ պարտավորություններ առաջացնել:

23. ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՀԱՄԱԴՐՈՒՄ

Հիմնադրամի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

(հազար դրամ)

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Ստացված փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,822,369	48,306	3,870,675
<i>Դրամային հոսքերից</i>			
Վճարումներ	(81,346)	(13,332)	(488,816)
Տոկոսի հաշվեգրում	27,590	4,841	32,431
<i>Ոչ դրամային հոսքերից</i>			
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ/վնաս	(210,902)	-	185,236
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,557,711	39,815	3,597,526

(հազար դրամ)

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Ստացված փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,718,503	55,916	3,774,419
<i>Գրամային հոսքերից</i>			
Վճարումներ	(110,242)	(13,332)	(123,574)
Ստացված գումար	28,150	5,722	33,872
<i>Ոչ գրամային հոսքերից</i>			
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ/վնաս	185,958	-	185,958
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,822,369	48,306	3,870,675